

Przedmiotowe zasady oceniania z geografii

1. Podstawa Prawna Przedmiotowych Zasad Oceniania z geografii:

- Rozporządzenie MEN z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych na podstawie art. 44zb ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, 1560, 1669 i 2245)
- Rozporządzeniem MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych na podstawie art. 44zb ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.2)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 22 marca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U z 2024 r. poz. 438)
- Podstawa Programowa z geografii dla szkoły podstawowej
- Statut Szkoły- Wewnątrzszkolny System Oceniania (WSO)
- Program nauczania geografii w szkole podstawowej "Planeta Nowa"- wydawnictwo NOWA ERA

Przedmiotowe zasady oceniania mają na celu:

- dostarczyć nauczycielowi informację o postępach i wynikach pracy uczniów
- motywować uczniów do nauki
- przekazywać uczniom i ich rodzicom informację o pracy, trudnościach i mocnych stronach uczniów
- dostarczyć nauczycielowi informacji na temat skuteczności poszczególnych metod i form pracy
- przydatności dydaktycznej pomocy naukowych wykorzystywanych podczas lekcji
- pomóc osiągnąć zamierzone cele
- umożliwić wystawienie uczniom ocen zgodnie z obowiązującymi przepisami

OBSZARY OCENIANIA

Na lekcjach geografii oceniane są następujące obszary aktywności ucznia:

- Znajomość oraz rozumienie pojęć geograficznych
- Rozumienie praw i zależności występujących w przyrodzie pomiędzy człowiekiem a środowiskiem
- Rozwiązywanie zadań o treści geograficznej
- Posługiwanie się atlasem - odczytywanie informacji zawartych na mapach w atlasie
- Stosowanie wiedzy przyrodniczej w rozwiązywaniu problemów z dziedziny nauk geograficznych
- Dokonywanie analizy: tekstu, informacji graficznych, rysunków, schematów, wykresów, map tematycznych, doświadczeń
- Rozumowanie i umiejętność wysuwania wniosków, jako następstwo analizy

- Prezentowanie wyników własnej pracy w różnych postaciach
- Aktywność na lekcjach
- Wkład pracy ucznia i zaangażowanie w zdobywanie wiedzy

FORMY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIĄ

1. Sprawdziany, testy

Sprawdziany pisemne są obowiązkowe, przeprowadzane po zakończeniu działu lub połowy obszernego działu. Są zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem (termin i tematy działów zapisywane w dzienniku elektronicznym). W przypadku dłuższej (tygodniowej) usprawiedliwionej nieobecności ucznia, musi przystąpić do sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni od daty powrotu do szkoły. Jeśli nieobecność na sprawdzianie jest nieusprawiedliwiona, musi go napisać na pierwszych zajęciach, na których będzie obecny. Uczeń ma możliwość jednorazowego poprawienia oceny ze sprawdzianu (w ciągu 2 tygodni od jej otrzymania), z którego otrzymał ocenę niedostateczną, dopuszczającą oraz dostateczną. Poprawa oceny jest dobrowolna. Obie oceny są wpisywane do dziennika, pod uwagę będzie brana ocena poprawkowa. W przypadku nieobecności nauczyciela w dniu zaplanowanego sprawdzianu, nauczyciel ponownie ustala termin sprawdzianu. Wszystkie oceny są jawne i podawane uczniom na bieżąco. Sprawdziany i testy są do wglądu rodziców podczas zebrań z rodzicami lub spotkań indywidualnych.

Niesamodzielną pracą ucznia na sprawdzianie jest równoznaczna z dyskwalifikacją oraz z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

Sposób oceniania sprawdzianów:

- 100% - 95% celujący**
- 94–80% bardzo dobry**
- 79–66% dobry**
- 65–50% dostateczny**
- 49–30% dopuszczający**
- 0-29 % niedostateczny**

2. Kartkówki

Kartkówka jest pisemną formą sprawdzania bieżących wiadomości ucznia i nie wymaga zapowiedzi. Obejmuje materiał maksymalnie z trzech ostatnich tematów lekcji. Czas trwania kartkówki nie może być dłuższy niż 15 minut. Oceny z kartkówek nie podlegają poprawie, z wyjątkiem tematów nieuwjętych na sprawdzianach. Uczeń nieobecny na kartkówce musi ją napisać na pierwszych zajęciach, na których będzie obecny.

Niesamodzielną pracą ucznia na kartkówce jest równoznaczna z dyskwalifikacją oraz z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

3. Odpowiedzi ustne

Odpowiedź ustna obejmuje zakres materiału z trzech ostatnich tematów lekcji.

Podczas odpowiedzi ocenie podlega:

- samodzielność, poprawność wypowiedzi, stosowanie odpowiedniej terminologii i posługiwanie się językiem geograficznym
- poprawność stylistyczna i kulturalna wypowiedzi

Przy wystawieniu oceny za odpowiedź ustną nauczyciel powinien przekazać uczniowi informację zwrotną. Ocena za odpowiedź ustną nie podlega poprawie.

4. Aktywność i praca na lekcji

Zaangażowanie w tok lekcji, udział w dyskusji, wypowiedzi, inwencja własna. W klasie z dwoma godzinami tygodniowo: pięć „+” równoważne jest ocenie bardzo dobrej, pięć „-” ocenie niedostatecznej. W klasie z jedną godziną tygodniowo: trzy „+” to ocena bardzo dobra, trzy „-” niedostateczna.

5. Praca w grupach.

Praca w grupach jest oceniana według kryteriów ustalonych z uczniami przed rozpoczęciem pracy. Przy ocenie pracy w grupie stosuje się kryteria: poprawność merytoryczna wykonanego zadania, stopień wykorzystania dostępnych źródeł informacji, zaangażowanie w pracę grupy, pomysłowość i staranność, efektywność pracy, sposób prezentacji efektów końcowych. Członkowie grupy otrzymują zwykle jednakowe oceny – może się zdarzyć, że uczeń wyróżniający się otrzyma ocenę podwyższoną, a mniej zaangażowany obniżoną.

6. Odpowiedź przy mapie

Odpowiedź przy mapie należy do obowiązkowych form sprawdzenia wiedzy. Odbywa się ona na początku lekcji, zadawana lub losowana jest seria pytań do klasy lub pytany jest konkretny uczeń.

7. Ćwiczenia praktyczne, karty pracy

Oceniając je, nauczyciel bierze pod uwagę:

- a) wartość merytoryczną,
- b) dokładność wykonania polecenia,
- c) staranność
- d) pracę samodzielną

Ocena nie podlega poprawie.

8. Zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń

Uczeń jest zobowiązany mieć na lekcji zeszyt przedmiotowy oraz zeszyt ćwiczeń. Brak zgłasza nauczycielowi na początku lekcji. Zeszyty muszą być prowadzone systematycznie. Na bieżąco powinny być uzupełnione wszystkie notatki oraz braki zadań w zeszytach ćwiczeń, w przypadku dłuższej nieobecności (minimum tydzień) spowodowanej np. chorobą, termin jest uzgadniany z nauczycielem. Zeszyt i ćwiczenia będą sprawdzane pod kątem staranności, systematyczności, poprawności.

Zadania w zeszytach ćwiczeń są utrwaleniem wiadomości i umiejętności zdobytych na lekcjach geografii.

9. Udział w konkursach:

Uczeń, który w konkursach o tematyce geograficznej lub regionalnej zajmuje (1-3 miejsce) w zależności od stopnia trudności otrzymuje „+”, cząstkową ocenę bardzo dobrą lub celującą.

Nieprzygotowanie

Uczeń ma prawo 1 raz w ciągu półrocza zgłosić nieprzygotowanie do zajęć, jeżeli ilość zajęć tygodniowo wynosi 1 godzinę, a w przypadku 2 godzin lekcyjnych tygodniowo - prawo to przysługuje 2 razy (za wyjątkiem zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek). Uczeń nie musi podawać przyczyny nieprzygotowania. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku zajęć wpisując datę. O powyższym fakcie uczeń jest zobowiązany poinformować nauczyciela na początku lekcji. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie bez adnotacji w dzienniku zajęć w wyniku nieobecności usprawiedliwionej trwającej minimum tydzień. Termin nadrobienia zaległości ustala nauczyciel.

Ocenianie:

- Nauczyciel ma prawo przerwać jakąkolwiek formę pisemną (kartkówka, sprawdzian) uczniowi lub całej klasie, jeżeli stwierdzi na podstawie zachowania ucznia (klasy) niesamodzielność pracy. Przez niesamodzielną pracę należy rozumieć:

- a) odwracanie się,
- b) rozmawianie,
- c) odpisywanie,
- d) przepisywanie,

e) korzystanie z telefonu komórkowego.

- Nie ocenia się ucznia po dłuższej (więcej niż tydzień) usprawiedliwionej nieobecności w szkole. Uczeń dostaje określony czas na nadrobienie zaległego materiału.
- Ocen z kartkówek, map oraz kart pracy uczniowie nie poprawiają, chyba, że nauczyciel uzna, iż jest to konieczne.
- Przy wystawianiu oceny semestralnej oraz rocznej brane są również pod uwagę postępy ucznia, systematyczność, pilność, jak również indywidualne potrzeby psychofizyczne i edukacyjne ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom na podstawie opinii lub orzeczenia PPPP w tym Publicznej Poradni Specjalistycznej.

SPOSOBY OCENIANIA UCZNIÓW ZE SZCZEGÓLNYMI WSKAZANIAMI

Uczniowie posiadający opinię z poradni psychologiczno – pedagogicznej o dostosowaniu wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia podlegają szczególnym kryteriom oceniania według zaleceń ujętych w opinii lub orzeczeniu z poradni. Są to m.in.: wydłużony czas prac pisemnych, umożliwienie wykonywania prac pisemnych komputerowo, dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia.

Wymagania edukacyjne:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności wynikające z programu nauczania,
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią geograficzną,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje własne opinie i sądy, które potrafi prawidłowo i przekonująco uzasadnić,

- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów geograficznych,
- odczytuje informacje przedstawione na mapach, w tabelach, wykresach, klimatogramach, rysunkach, fotografiach, porównuje, analizuje, przetwarza i interpretuje informacji,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji, perfekcyjnie zna mapę,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje dodatkowe zadania i polecenia,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować,
- bierze udział w konkursach geograficznych na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w ogromnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- wykazuje szczególne zainteresowania geografią,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- korzysta z różnych źródeł informacji,
- w bardzo dobrym stopniu opanował znajomość mapy,
- sprawnie posługuje się przyrządami oraz sprzętem stosowanym na lekcjach geografii,
- wykonuje prace i zadania dodatkowe,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią geograficzną,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował całego materiału określonego programem nauczania, ale nie utrudnia mu to poznawania wiedzy,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- posługuje się źródłami informacji geograficznej,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- w dobrym stopniu wykazuje się znajomością mapy,
- poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo- skutkowych oraz posługuje się pojęciami geograficznymi,
- jest aktywny na lekcji.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe elementy wiadomości programowych, pozwalające mu na rozumienie najważniejszych zagadnień,
- rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: mapy, tablice, wykresy, diagramy itp.,
- umie posługiwać się, często pod kierunkiem nauczyciela, prostymi środkami dydaktycznymi,
- w stopniu dostatecznym opanował znajomość mapy,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste zadania geograficzne,
- z pomocą nauczyciela radzi sobie z podstawowymi elementami na mapie świata,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii geograficznej,
- jest mało aktywny na lekcji.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawą programową, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy,
- nie zna podstawowej terminologii geograficznej,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela,
- nie zna podstaw mapy
- wykazuje się bierną postawą na lekcji.

Opracowała: Swietłana Dbaj